

De Midianieten verslagen

Periodethema: Gideon
Richteren 7

a. De Heere verkleint het leger van Gideon (Richt. 7: 1-8)

UITLEG VAN DE TEKST

Gideon is door de HEERE geroepen om Israël te verlossen uit de hand van de Midianieten. Bemoeidigd en versterkt door het teken dat Gideon van God ontvangen heeft (Richt. 6: 36-40), trekt Gideon met zijn leger op. Hij slaat zijn tenten op tegen de helling van de berg Gilboa, dichtbij de bron Harod. Door dichtbij een waterfontein de tenten op te slaan, garandeert Gideon de watervoorziening voor zijn mannen. Het leger van de vijand ligt noordelijker, lager in het dal bij de heuvel Moré.

Als de legers tegenover elkaar liggen, spreekt de HEERE Gideon aan. Het leger van Gideon is in de ogen van de HEERE veel te groot. Als Gideon met dat grote leger de overwinning zou behalen, zou dat heel gemakkelijk op naam van Gideon en zijn mannen kunnen komen te staan. Israël moet echter weten dat God hen verlost uit de handen van de Midianieten. Iedereen die bang is voor de strijd, moet naar huis gaan. Niet minder dan 22.000 mannen gaan terug naar het gebergte van Gilead, terug naar de veilige bergholen. Minder dan een derde van het leger blijft over, niet meer dan 10.000 mannen. Het leger is echter nog steeds te groot in Gods oog. Er moeten nog meer mensen naar huis. God Zelf zal uitmaken wie met Gideon meegaat en wie niet.

In de verzen 5 en 6 wordt verteld hoe het leger verder wordt uitgesorteerd. Het selecteren van de mannen gebeurt aan de hand van de manier waar-

op de soldaten drinken. De mannen moeten daarvoor afdalen naar de bron, waarbij Gideon zijn mannen gelegerd heeft. Zij, die op hun knieën blijven zitten en het water met de hand scheppen, moeten naar huis terugkeren. Dit zijn niet minder 9700 mannen. Zij die languit gaan liggen en met hun mond drinken, mogen in het leger blijven. Uit deze wijze van drinken blijkt, dat zij niet tot de angstigsten behoorden. Als je op je knieën drinkt, kun je telkens schichtig achterom kijken, als je op de grond ligt om te drinken niet. Het resultaat is dat er maar 300 mannen over blijven. Deze kleine groep strijders moeten op Gods manier de strijd aan gaan met de Midianieten. Deze kleine groep krijgt het voedsel en de bazuinen, de anderen worden weggestuurd.

TER OVERWEGING

- Vanuit dit gedeelte kunnen we benadrukken dat God op Zijn manier verlost. De Heere moet daarin dan ook alle eer ontvangen. Door heel veel soldaten naar huis te laten terugkeren, valt het accent op het handelen van God. Zo weinig mannen kunnen de Midianieten niet aan. Zij doen het dan ook niet, de Heere doet het en zal het doen.
- Door de hele Bijbel heen maakt God zichtbaar dat Hij sterker is dan een machtig leger met paarden en wagens. De HEERE is almachtig. Hij werkt op Zijn manier. Dat geldt ook voor het geloof. Dat werkt God niet door kracht en geweld, maar door Zijn Geest.
- We moeten het de Heere dan ook laten doen. We moeten ons door de Heere laten redden.

b. De twijfel van Gideon weggenomen (Richt. 7: 9-15)

UITLEG VAN DE TEKST

De HEERE ziet dat Gideon niet erg gerust is op de strijd met de Midianieten. Gideon heeft maar een handjevol mannen overgehouden en de vijand is talrijk. De hoeveelheid soldaten wordt vergeleken met een menigte sprinkhanen. De kamelen van de vijanden worden vergeleken met het zand aan de zee. De twijfel van Gideon is dan ook begrijpelijk. De HEERE neemt die twijfel op een bijzondere manier weg. Gideon moet met zijn wapendrager Pura het vijandelijke leger binnensluipen. De twee mannen horen daar een wonderlijke droom. Een soldaat vertelt aan zijn strijdmakker dat hij droomde dat een geroost gerstebrood de Midianistische legerplaats binnenrolt en de tent (het tentenkamp) verwoest. Een gerstebrood (vers 13) is een rond, plat brood. Het gold als tweederangs voedsel. We kunnen daarbij denken aan het feit dat Israël geen tarwe meer bezat en het vanwege de oorlog met het mindere moest doen.

God maakt door middel van deze droom in elk geval duidelijk dat Hij met een ongebruikelijk en simpel middel de Midianieten weet te verslaan. Israël is in Gods kracht de Midianieten de baas, zij worden verslagen. De Midianiet, die de droom uit de mond van zijn strijdmakker hoort, interpreteert de droom terecht als een boodschap van de God van Israël.

Op deze manier wordt de laatste twijfel bij Gideon weggenomen. In verwondering en aanbidding valt hij voor de HEERE neer. Hij erkent de macht en de majesteit van God. Vol goede moed keert hij terug naar zijn mannen en roept hen op voor de strijd. Hij zegt hen dat de HEERE het leger van de Midianieten in hun handen heeft gegeven.

TER OVERWEGING

- Vanuit dit gedeelte mogen we de nadruk leggen op de trouw en de barmhartigheid van de HEERE. De HEERE komt Gideon in zijn kleingeloof tegemoet met een teken. Eerder had Gideon zelf tweemaal om een teken gevraagd, omdat hij niet geheel op het Woord van God vertrouwde (hoofdstuk 6).
- De HEERE stelde het geloof van Gideon op de proef door zoveel soldaten naar huis te laten sturen. Nu moet blijken of Gideon op de HEERE vertrouwt. De HEERE sterkt dat vertrouwen door de droom van de Midianiet. De HEERE is barmhartig en genadig.
- In het verloop van de strijd blijkt Gods macht. De HEERE doet geen half werk. Hij verheerlijkt Zijn grote Naam. Mensen worden wel gebruikt, maar kunnen nooit met de eer wegllopen, ook Gideon niet.

c. Gideon verslaat de Midianieten (Richt. 7: 16-25)

UITLEG VAN DE TEKST

Meteen nadat Gideon zijn mannen heeft opgeroepen, zet hij de strategie uit. Nu trekt Gideon met zijn mannen ten strijde. Hij ontpopt zich als een daadkrachtig leider. Hij verdeelt zijn soldaten in drie groepen van elk honderd man. Iedere man wordt uitgerust met een bazuin, een lege kruik en een fakkel. Normaal had alleen een aanvoerder een bazuin. De mannen moeten straks op de bazuinen blazen om de indruk te wekken dat Gideon met enorm groot leger nadert. De fakkels worden in de kruiken verborgen. Op een bepaald moment blaast Gideon met de mannen die bij hem zijn op de bazuin, dat is het teken dat alle mannen op de bazuin moeten blazen. In het midden van de nacht (de middelste nachtwake), terwijl Gideon zo dicht mogelijk tot het leger van de Midianieten genaderd is, roepen de Israëlieten: 'Voor de HEERE en voor Gideon.' Op hetzelfde moment worden de kruiken kapotgeslagen, daardoor vlammen de fakkels op. De Israëlieten gaan het tentenkamp van de vijand niet in, ze blijven waar ze zijn.

In het tentenkamp van de Midianieten breekt totale paniek uit. Het geluid van zoveel bazuinen wekt de indruk dat ze door een enorme legermacht worden aangevallen. Het geluid van het brekende aardewerk wekt de indruk dat de vijand al door het kamp trekt, zodat men snel een veilig heenkomen zoekt. De flakkerende fakkels werken schrikjagend.

In grote verwarring vallen de Midianieten elkaar aan en vluchten weg in oostelijke en zuidoostelijke richting om de Jordaan over te komen. Iedereen wordt dan gemobiliseerd om de vijand na te jagen en te verslaan. Gideon laat troepen uit Nafthali, Aser en Manasse komen om achter de vijand aan te gaan. Gideon stuurt ook gezanten door het hele bergland van Efraïm om troepen te verzamelen, die de doorwaadbare plaatsen van de Jordaan moeten bezetten om de Midianieten de overtocht te beletten. Twee Midianitische koningen, Oreb en Zeëb, worden gevangengenomen. Oreb wordt gedood bij een rots die zijn naam krijgt en Zeëb bij 'Zeëbs wijnpers'. Na de achtervolging worden de hoofden van deze vorsten bij Gideon gebracht.

De HEERE is Zijn belofte, waar Gideon zo aan twijfelde (Richt. 6: 36-40), nagekomen: Midian is verslagen, als was het één man (Richt. 6: 16). De HEERE heeft Zich bewezen als een betrouwbaar God, Die sterker is dan de macht van de Baäl (Richt. 6: 25-32) en de kracht van de Midianieten. De grote indruk die de overwinning op de Israëlieten heeft gemaakt, blijkt uit het feit dat er zelfs enkele eeuwen later nog aan gerefereerd wordt als een soort Israëlitische bevrijdingsdag (Jes. 9: 3).

TER OVERWEGING

- We mogen vanuit dit gedeelte de nadruk leggen op dat wat de Heere doet. De Heere is Zijn belofte nagekomen en geeft de overwinning
- Natuurlijk is dat wat Gideon doet bijzonder, maar hij doet het in de kracht en de mogendheid van de Heere. De Heere zorgt dat er paniek uitbreekt in het leger van de Midianieten en niet Gideon. De Heere moet dan ook alle eer ontvangen.
- Zo moeten wij, als wij door de Heere worden gezegend, de Heere erkennen in dat wat Hij heeft gedaan. Al te vaak slaan wij onszelf op de borst alsof de zegeningen die we ontvingen aan onszelf te danken hebben. Dat is erg, want daarmee ontnemen we de Heere de eer, terwijl Hij alleen geëerd moet worden.
- Zo is het ook in de overwinning die de Heere Jezus behaalde. Als zondaren de Zaligmaker leren kennen als Redder en Verlosser, moet Hij daarvoor geëerd en gedankt worden. Wie roemt, roeme in de Heere.

GELOOFSLEER

In dit gedeelte laat het Woord ons zien wat de ontmoeting met de heilige God teweeg brengt: vreze. Gideon meent te moeten sterven. Dat is een her-

kenbare grondtoon in de Schrift. We kunnen wijzen op de profeet Jesaja (Jes. 6) alsook de herders in de velden van Efratha (Luk. 2).

In Richteren 7 ontmoeten we ook iemand die meer en meer moet leren dat God niet afhankelijk is van het getal. Niet het grote leger van Gideon, maar Gods almacht. Hij is God de Vader, de Almachtige, Schepper van de hemel en de aarde (vgl. zondag 9; vraag en antw. 26; Heidelbergse Catechismus):

Wat gelooft u, wanneer u zegt: Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper van de hemel en de aarde?

Dat de eeuwige Vader van onze Heere Jezus Christus, Die hemel en aarde, met al wat erin is, uit niets geschapen heeft en ze nog door Zijn eeuwige raad en voorzienigheid in stand houdt en regeert, om Zijn Zoon Jezus Christus mijn God en mijn Vader is. Daarom vertrouw ik zo op Hem, dat ik er niet aan twijfel, of Hij zal mij voorzien van alles wat ik voor lichaam en ziel nodig heb, en ook elk kwaad, dat Hij mij in dit moeitevol leven toedeelt, voor mij doen meewerken ten goede. Want Hij kan dit doen als een almachtig God en wil het ook doen als een trouwe Vader.

